

سال پرحادثه و تحول ۱۳۲۵ در جهان

انقلاب در چین و پیروزی بزرگ کمونیسیت ها در ایتالیا و فرانسه

نقش اخوان المسلمین و حاج امین الحسینی در زمینه سازی تشکیل اسرائیل

در نیمسال پرحادثه و تحول ۱۳۲۵، تنها در ایران شاهد رویدادهای سرنوشت ساز برای چند دهه پس از آن نبودیم، بلکه در دیگر کشورهای جهان نیز در این نیمسال حوادث و تحولات شگرفی روی داد که بر گذار جهانی طی چند دهه آینده تاثیر گذاشت.

پایان جنگ دوم و شکست فاشیسم هیتلری و ظهور اتحاد شوروی سوسیالیستی بعنوان یک ابر قدرت جهانی که نقشی تعیین کننده در شکست فاشیسم داشت، آغاز برتری امریکا بر کشورهای اروپائی، رویکرد گسترده مردم اروپا به احزاب کمونیست که مستقیماً تحت تاثیر تحولات اجتماعی در اتحاد شوروی و همچنین مقاومت آن در برابر آلمان هیتلری و پیروزی در جنگ بود، تغییر نظام های سلطنتی به جمهوری در اروپا، تدارک تشکیل دولت اسرائیل در سرزمین فلسطین، فرار مفتی اعظم فلسطین از فرانسه که از بنیانگذاران اخوان المسلمین منطقه بود و در دوران حکومت هیتلر بر آلمان از هیچ گونه همراهی و همگامی با فاشیست ها کوتاهی نکرد و عملاً باعث رشد افکار عمومی منفی اروپا نسبت به فلسطینی ها شده بود، بلوک بندی های جدید و تشکیل کشورهای جدید، بویژه در خاورمیانه، انقلاب در چین و تثبیت انقلاب ملی و استقلال هندوستان و سرانجام تشکیل سازمان نوین بین المللی که بعدها نام آن شد "سازمان ملل متحد" همگی یا در این نیمسال بوقوع پیوستند و یا اخبار مربوط به آنها در صدر اخبار جهانی قرار داشت.

بدین ترتیب، ما در ادامه اخبار و رویدادهای نیمسال اول ۱۳۲۵ در ایران، شاهد رویدادهای مهمی در عرصه جهانی هستیم. همین اخبار نشان میدهند که نه تنها در ایران، بلکه در سراسر جهان، شکست فاشیسم و ظهور پر قدرت و پیروز اتحاد شوروی در عرصه جهانی زمینه ساز چه تحولات مهمی بود. همانگونه که شاهدیم پایان جنگ سرد و درهم پاشی اتحاد شوروی زمینه ساز چه رویدادهای مهمی در جهان شد. تشکیل کشورهای جدید در شرق اروپا و بالکان، تغییرات در سازمان ملل، قدرت نمائی نظامی امریکا و افول نفوذ احزاب کمونیست و چپ در اروپا و رشد سوسیال- سرمایه در چین، اشغال افغانستان و عراق و احتمال جنایت بار ترین حمله نظامی به ایران. حال اخبار جهان در این نیم دهه را پی می گیریم:

مقدمات تشکیل سازمان ملل

روز ۲۵ فروردین برابر ۱۸ آوریل، آخرین جلسه عمومی جامعه ملل قدیم با حضور نمایندگان ۲۱ دولت در "ژنو" تشکیل و انحلال جامعه مزبور در همین جلسه اعلام گردید. در پایان مقرر شد کمیته در ژنو تشکیل جلسه داده و باقیمانده کارهای جامعه ملل و اموال و املاک آن را تصفیه و آنها را به سازمان ملل متفق تحویل نماید.

مقدمات تشکیل کشور اسرائیل

و آغاز مخالفت اعراب منطقه

کمیته انگلیسی و امریکائی که مدتی در خارج و داخل فلسطین برای بررسی وضع فلسطین و یهودیان جهان تشکیل گردیده بود گزارش خود را تقدیم دولت های انگلیس و امریکا نمود. در این گزارش تصمیم گرفته شده بود که **صد هزار** نفر یهودی در اروپا برای سکونت در

فلسطین مسافرت نمایند و ضمنا تحت الحمایگی فلسطین همچنان ادامه خواهد داشت و از اقدامات تروریستی جلوگیری خواهد شد.

مستر ترومن و مستر اتلی (نخست وزیر انگلستان) موافقت خود را درباره این گزارش اعلام، ضمنا مستر اتلی اظهار داشته بود که انگلستان نمی خواهد به تنهایی به وظائفی که در این گزارش معین شده همت گمارد. بنابراین انجام این مسئله منوط بر آن است که امریکا تا چه پایه حاضر خواهد بود در مسئولیت های تازه نظامی و مالی فلسطین شرکت جوید. ولی دول عربی مخالفت شدید خود را با این گزارش ابراز و اعلام داشتند که از حقوق اعراب فلسطین در هر حیث پشتیبانی خواهند کرد.

روز سه شنبه (۷ خرداد) بنا بدعوت ملک فاروق پادشاه مصر؛ ملک عبدالله پادشاه کشور هاشمی اردن، شیخ بشاره خوری رئیس جمهور لبنان، شکری قوتلی رئیس جمهور سوریه، امیر عبدالله نایب السلطنه عراق، امیر سعود ولیعهد کشور عربی سعودی، امیر سیف الاسلام عبدالله فرزند امیر یحیی سلطان یمن در قاهره اجتماع نموده و در موضوع فلسطین و سایر مسائل مربوط به کشورهای عربی به مذاکره پرداختند.

انقلاب در چین

روز بیست و ششم فروردین (۲۵ آپریل) پس از تخلیه منچوری از نیروهای شوروی جنگ های سختی بین نیروهای دولتی و قوای کمونیست چین روی داد که هنوز هم این جنگ ها ادامه دارد.

تحولات در فرانسه و ایتالیا

و پیروزیهای شگفت کمونیست ها

انتخابات فرانسه در ساعت ۸ روز یکشنبه ۱۲ خرداد (۲ ژوئن) در سراسر فرانسه شروع و نتیجه آن به قرار ذیل اعلام گردید:

حزب کاتولیک های جمهوریخواه ۱۶۶ کرسی
حزب کمونیست ۱۵۰ کرسی
حزب سوسیالیست ۱۲۵ کرسی
اجتماعی ملی جمهوری و حزب رادیکال ۴۰ کرسی
احزاب معتدل و حزب جمهوریخواه آزاد ۳۶ کرسی
متفرقه ۱۷ کرسی

در همین روز انتخابات ایتالیا هم شروع گردید که نتیجه آن به قرار ذیل است:

حزب دمکرات مسیحی ۲۱۰ کرسی
حزب سوسیالیست ۱۱۸ کرسی
حزب کمونیست ۱۰۸ کرسی
اتحاد ملی دمکراتیک ۳۸ کرسی
حزب جمهوری طلب ۱۵ کرسی
سلطنت طلب ها ۲۴ کرسی
متفرقه ۳۵ کرسی

ضمناً نتیجه رفراندم برای تعیین رژیم ایتالیا نیز بنفع جمهوریخواهان تمام شد و ۱۲ میلیون ایتالیائی به نفع جمهوریت رای دادند و ۱۰ میلیون به نفع سلطنت. در نتیجه، بار دیگر حکمت جمهوری پس از ۳۰۰ سال در ایتالیا برقرار گردید.

وفات کالنین

روز دوشنبه ۱۳ خرداد (۳ ژوئن) رفیق کالنین که تا ۲۹ ماه مارس رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی بود در ۷۰ سالگی وفات نمود. رفیق کالنین یکی از رهبران برجسته حزب بلشویک و یکی از مبارزین حقیقی این حزب بشمار می رفت. در موقع تشییع جنازه وی رهبران بزرگ حزب کمونیست و افسران ارشد شوروی شرکت نموده و با احترام خاصی جنازه نامبرده را به خاک سپردند.

فرار مفتی اعظم

روز یکشنبه ۱۹ خرداد (۹ ژوئن) رادیو پاریس خبر داد که سید محمد امین حسینی مفتی اعظم فلسطین شب شنبه ۱۸ خرداد از فرانسه فرار کرده و به نقطه نامعلومی رفته است و موجب شگفت عموم گردیده است. این بار هفتم است که مفتی اعظم فرار می کند. (این فرار که در واقع فرار نبود، بلکه پنهان شدن امین حسینی از بیم دستگیر و محاکمه به اتهام همکاری با فاشیست ها بود، دیری نپائید و بار دیگر امین حسینی نقش آفرین منطقه خاورمیانه شد.)

راه توده ۱۳۶ ۱۸,۰۶,۲۰۰۷